

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у національному вихованні студентської молоді. *Perspectives of science and education: proceedings of the 12th International youth conference*. New York: SLOVO\WORD. 2019. Pp. 251-257

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

СЕВАСТ'ЯНОВА О.А. *by.elena.sev@gmail.com кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Луганський національний університет імені Тараса Шевченка м.Старобільськ, Україна*

Сучасний стан закладів вищої освіти потребує викладачів, які швидко реагують на зміни в соціальній сфері, ефективно використовують інформаційно-комунікаційні технології, компетентно скеровують особистісний розвиток майбутніх фахівців, з креативністю підходять до навчально-виховного процесу. Розробка та використання ІКТ у навчально-виховному процесі є нагальною проблемою ХХІ століття, яке характеризується інтеграцією національної системи освіти в європейський освітній простір.

Дослідження цієї теми є актуальним у наш час, тому що проводяться реформи національної освіти та сучасне суспільство потребує компетентнісно орієнтованих спеціалістів, які будуть всебічно розвинені та використовувати отримані знання на практиці під час виконання професійних завдань.

Значний вклад у розробку питань використання можливостей з питань інформатизації освіти внесли такі вчені та дослідники, як: В.Антоненко, І.Богданова, Р.Гуревич, І.Дичківська, Т.Гончарук, М.Кадемія, М.Жалдак, Т.Поясок, С.Сисоєва, О.Тарасенко та ін.

Однак проблема використання інформаційно-комунікаційних технологій у національному вихованні не була предметом окремого наукового доробку. Тому метою пропонованої розвідки є вивчення досвіду їх використання у студентській молоді в закладах вищої освіти.

В умовах розбудови української державності і подальшого розвитку незалежності України реальною методологічною основою виховання як соціального явища є ідеологія державотворення, зорієнтована на загальнолюдські та національно-культурні цінності. Метою суспільства стає духовне вдосконалення особистості, на що акцентується увага в державних нормативних документах та актах. Зокрема, Закон України “Про вищу освіту” передбачає створення таких умов навчання та виховання, які б забезпечували “можливість інтелектуального, морального, духовного, естетичного і фізичного розвитку особи, що сприяє формуванню знаючої, вмілої та вихованої особистості” [3, с.75].

Нині ідеалом виховання є гармонійно розвинена, високоосвічена, соціально активна і національно свідома людина, наділена глибокою громадянською відповідальністю, здоровими інтелектуально-творчими, фізичними і духовними якостями, родинними і патріотичними почуттями, працьовитістю, господарською кмітливістю, підприємливістю й ініціативою.

Основною задачею будь-якого закладу освіти є підготовка молоді до життя та професійній діяльності у швидко мінливому суспільстві, у світі, в якому прискорений процес появи нових знань, постійно виникає потреба в нових професіях, у неперервному підвищенні кваліфікації. І головна роль у вирішенні цих питань належить інформаційно-комунікаційним технологіям.

Однією з найважливіших складових виховання сучасної молоді є посилення уваги до створення системи національного виховання особистості. Це є суттєвою особливістю простору виховання закладів освіти та складає його виховний потенціал. Бо саме національне виховання є одним із найважливіших, найсуттєвіших чинників цілісного формування особистості. Водночас, національне виховання є фактором формування національної еліти, інтелігентності, справжньої професійної культури, патріотизму.

Повернутись обличчям до національного виховання у ЗВО нас спонукають такі методологічні принципи пізнання, як об’єктивність, історизм,

наступність тощо, якщо ми прагнемо «вижити» у світі, в якому діють незалежно від нашої волі закономірності людської життєдіяльності.

Отже, виходячи з ідей провідних учених, вища освіта повинна акцентувати увагу на формуванні та розвитку такої особистості, якій буде притаманна висока національна самосвідомість, готовність до виконання громадянського обов'язку із захисту національних інтересів, незалежності та цілісності України, утвердження національного суверенітету держави.

Використання ІКТ у навчально-виховний процес вищої школи дозволило розширити арсенал методологічних прийомів, це – створення видовищних комп'ютерних засобів виховання з елементами графіки, звуку, відео, мультимедіа, гіпертексту що сприяє підвищенню ефективності педагогічної праці.

Мета виховання в національному втілює вселюдське, адже вселюдські цінності не можуть функціонувати ізольовано від конкретного національного життя. Ідеалом виховання є гармонійно розвинена, високоосвічена, соціально активна й національно свідомо людина, що наділена глибокою громадянською відповідальністю, високими духовними якостями, родинними й патріотичними почуттями, здатна до саморозвитку і самовдосконалення.

Основними цілями впровадження ІКТ у навчально-виховний процес ЗВО є: формування у студентів світогляду відкритого інформаційного суспільства; формування ставлення до комп'ютера як до інструменту для навчання, спілкування, самовираження; розвиток пізнавальної і творчої активності; формування стійкого пізнавального інтересу майбутніх фахівців до інтелектуальної-творчої діяльності; підвищення виховного впливу всіх форм поза навчальної діяльності; організація ефективної інформаційної взаємодії викладачів, студентів і батьків; розвиток здібностей вільного культурного спілкування; організація змістового дозвілля студентів; формування навичок конструктивної взаємодії та взаєморозуміння.

Розглянемо можливості впровадження інформаційних технологій при розв'язанні завдань національного виховання студентської молоді. Діапазон

використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі достатньо широкий, а саме: в розвитку освітнього порталу закладу вищої освіти, в організації дослідницької культури студентів, використання ІКТ у позанавчальній діяльності.

Освітній портал в вищі створює єдине інформаційне поле, сприяє розвитку комунікативних, професійних і творчих здібностей. Розроблено сайт ЛНУ імені Тараса Шевченка, який містить не лише інформацію про університет, структурні підрозділи, науку, події, оголошення, контакти. На сайті працює інтернет-радіо «Університетська хвиля» (<http://radio.luguniv.edu.ua>), Інтернет-телебачення «Університетська хвиля» (<http://tv.luguniv.edu.ua>) на яких студенти можуть ознайомитися онлайн з цікавою та корисною інформацією та подіями. Також студенти є користувачами сайту дистанційного навчання денної та заочної форм (<http://do.luguniv.edu.ua>, <http://do1.luguniv.edu.ua>), де пропонується безліч готового мультимедійного матеріалу, який покращує процеси навчання та виховання. Працює центр з міжнародної та навчально-виховної роботи, який здійснює координацію міжнародних освітніх контактів з відповідними інституціями за кордоном (<http://idep.luguniv.edu.ua>).

Організація дослідницької культури студентів виявляється у продуктах діяльності, а саме: вмінні виявити актуальну дослідницьку проблему, розробити програму дослідження й засоби її реалізації, виявити шляхи їх розв'язання; прогнозуванні можливих варіантів розвитку подій у запропонованих ситуаціях; розробці моделі виховання; створенні й захисту творчого проекту та ін. В рамках нашого дослідження студенти виконували проекти «Сильні духом», «Ніхто не забутий, ніщо не забуто», «Національне виховання як основа утвердження громадянських свобод», «Український національний характер, особливості його формування в сучасних умовах».

А також результативність національного виховання студентів значною мірою залежить від використання інформаційних технологій в позанавчальній діяльності згідно з планом соціально-гуманітарної роботи. Організовуючи

виховні заходи, виховні години, викладачі використовують мультимедійні презентації, які наочно демонструють будь-який матеріал, при цьому економиться час на проведення захисту. Підготовлено презентацію «Доброта не залежить від зросту, а від серця», «Здорова дитина – багата Україна!», «Формування у сучасної молоді громадської активності та національної свідомості».

Інформаціо-комунікаційні технології можна використовувати на будь-якому етапі підготовки і проведення виховного заходу: пошук інформації в мережі Інтернет; для позначення теми заняття; на початку заходу, створюючи проблемну ситуацію; як супровід пояснення чи демонстрації (презентації, схеми, рисунки, відео фрагменти тощо). Підготовка та використання мультимедійних презентацій при організації виховних заходів (змагання, виховні години, диспути, брейн-рінги, тренінгові програми тощо) сприяють підвищенню зацікавленості студентів до запропонованої теми.

Якість виховного процесу напряму залежить від рівня підготовленості викладачів до кожного заходу, використання різноманітних методів і форм, відвертості, емоційності, оптимізму та активної позиції викладача. Інформаційні технології дозволяють урізноманітнити форми роботи зі студентами, активізації виховної роботи в вищі з метою формування національно-культурних традицій студентської молоді в умовах євроінтеграції.

Підсумовуючи вище зазначене стає зрозумілим, що ефективність використання ІКТ у національному вихованні сучасного студента залежить від системного та цілеспрямованого впливу на всіх учасників цього процесу.

Таким чином, предметом подальших розвідок має стати реалізація ідей національного виховання студентів при вивченні деяких педагогічних дисциплін, а також перспективи та використання інноваційних технологій та їх вплив на розвиток професійної майстерності викладача вищої школи.

Використана література

1. Антоненко В.М. Сучасні інформаційні системи і технології. Навчальний посібник / В.М.Антоненко, Ю.В.Ратушна. – К.: КСУМГІ. – 2005. –

131 с. 2. Биков В.Ю. Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіті – імператив її модернізації / В.Ю.Биков // Національна доповідь розвитку освіти України, 2011. – С.118-124 3. Закон України «Про вищу освіту» // Освіта в Україні. Нормативна база. – К.: КНТ, 2006. – С.40-93. 4. Петренко С.В. Мультимедійні презентації як інноватика у виховній діяльності / С.В.Петренко // Інноватика у вихованні. Збірник наукових праць. Вип. 3 / упор. О.Б.Петренко; ред.кол. : О.Б.Петренко, Н.М.Гринькова, Т.С.Ципан та ін.. – Рівне, 2016. – С.122-128.